ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

បទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យា
ការជ្រើសរើសពូជស្រូវសំរាប់ការដាំដុះតំបន់ទំនាប
រំពឹងទឹកភ្លៀង

រៀបចំដោយ នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

សហការជាមួយ វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា

ឧបត្ថម្ភដោយ គំរោងការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម កម្ពុជា~អូស្ត្រាលី

រៀបរៀងដោយ : **លោក ពិត ខុនហៃល**

វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា

ទូរស័ព្ទ : ០១២ ៥៨៥ ៨៩២

អ៊ីម៉ែល: PBREED@cardi.org.kh

កាលបរិច្ឆេទ: ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៦

© រក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាង : គ្រប់បទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យា (បអប) ទាំងអស់រួមទាំងឯកសារនេះ ជាកម្មសិទ្ធិរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ហើយសំរេចផ្តល់អោយនាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ធ្វើជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ។ រាល់សំណើសុំផលិតបន្ថែម ត្រូវសុំការអនុញ្ញាតសិទ្ធិជាមុន ពីនាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ។

បុព្វកថា

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ក្រោមកិច្ចសហការគាំទ្រពីទីភ្នាក់ងារអូស្ត្រាលីសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ (AusAID) តាមរយៈគំរោងការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម កម្ពុជា-អូស្ត្រាលី ជំហានទី២ (២០០១-២០០៦) ដែលមានគោលដៅពង្រឹងស្ថាប័ន និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា បានខិតខំយ៉ាងពេញទំហឹងដើម្បីធ្វើការពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ការរៀបចំកសាងផែនការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មស្របតាមគោលនយោបាយវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល តាមរយៈការវិភាគប្រព័ន្ធកេ្សត្រ-បរិស្ថានថ្នាក់ឃុំ សង្កាត់ និងបានចងក្រងជាបទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យានេះឡើង ។

បទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យានេះ បានចងក្រងដោយអ្នកជំនាញឯកទេស (Subject Matter Specialist) និងត្រូវបានឆ្លងការពិនិត្យ ពិគ្រោះយោបល់ និងឯកភាពយល់ព្រមពីគណៈកម្មការបច្ចេកទេសដែលមានសមាសភាពមកពីនាយកដ្ឋានជំនាញនានា នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ និងអ្នកពាក់ពន្ធ័ផ្សេងៗទៀត ។ ឯកសារដ៏មានសារៈសំខាន់នេះគឺជាឯកសារគោលដែលពិពណ៌នាអំពី ព័ត៌មាន បច្ចេកទេស វិធីសាស្ត្រ នីតិវិធី និងផែនការថវិកាចំណាយសម្រាប់ជួយដល់មន្ត្រីកសិកម្មស្រុក និងភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិនៅមូលដ្ឋាននានាយកទៅប្រើប្រាស់ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល និងផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសថ្មីៗ ក្នុងបំណងផ្ទេរចំណេះដឹង ព័ត៌មាន និងបច្ចេកវិទ្យាកសិកម្មតាមគ្រប់រូបភាពឱ្យបានជ្រួតជ្រាបដល់ប្រជាកសិករ និងផលិតករ ដែលរស់នៅក្នុងតំបន់មានសក្តានុពលភាពស្របតាមលក្ខខ័ណ្ឌភូមិសាស្ត្រ សេដ្ឋកិច្ចសង្គម និងតម្រូវការចាំបាច់ជាក់លាក់នៅមូលដ្ឋាន ។

ដូច្នេះបទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យានេះ មានសារៈប្រយោជន៍ជារួមសម្រាប់មន្ត្រីកសិកម្មខេត្ត-ក្រុង យកទៅប្រើប្រាស់ក្នុងការចូលរួមដោះស្រាយបញ្ហាចំពោះមុខ ដែលប្រជាកសិករយើងកំពុងប្រឈមមុខនៅក្នុងការធ្វើផលិតកម្មកសិកម្ម ពិពិធកម្មកសិកម្ម ដើម្បីធានាសន្តិសុខស្បៀង និងបង្កើនប្រាក់ចំណូលគ្រួសារ ជាពិសេសរួមចំណែកកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ គាំទ្រនូវឯកសារបទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យានេះ ដែលជាឯកសារគោលសម្រាប់មន្ត្រីកសិកម្មស្រុក ខេត្ត-ក្រុង អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិនានានៅមូលដ្ឋាន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់យកទៅអនុវត្តក្នុងការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យាដល់ប្រជាកសិករនៅជនបទឱ្យទូលំទូលាយ និងទទួលបានផ្លែផ្កាល្អប្រសើរប្រកបដោយក្តីសង្ឃឹម ។

រដ្ឋមន្ត្រី

ចាន់-សារុន

អារម្ភកថា

ពាក្យពេញនៃ **បអប** គឺ"បទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យា" ។ **បអប** ពន្យល់ពីរបៀបអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យាដើម្បីជួយដោះស្រាយបញ្ហាផ្នែកកសិកម្មរបស់កសិករ ។ **បអប** ផ្ទុកនូវព័ត៌មាន បទដ្ឋាន និងសំភារៈសម្រាប់ឱ្យមន្ត្រីផ្សព្វផ្សាយផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យានេះទៅកសិករ ។ គោលគំនិតនៃ **បអប** គឺដើម្បីផ្សព្វផ្សាយដល់ឃុំ ស្រុក និងខេត្តនៅទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ **បអប** ត្រូវបានគេសរសេរសម្រាប់ឱ្យមន្ត្រីផ្សព្វផ្សាយ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងផ្នែកផ្សេងៗទៀតដែលបំរើការនៅក្នុងវិស័យអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មនៅតាមមូលដ្ឋានប្រើប្រាស់ ។ **បអប** មានលក្ខណៈដូចខាងក្រោមនេះ :

- អាចបត់បែនបាន-**បអប** អាចយកទៅអនុវត្តបាននៅគ្រប់ទីកន្លែងក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- សាមញ្ញ-**បអប** អាចប្រើប្រាស់បានដោយគ្រប់ផ្នែកដែលបំរើការនៅតាមមូលដ្ឋាន
- ងាយយល់-ងាយស្រួលក្នុងការផ្តល់នូវព័ត៌មានសំខាន់ៗ

បអប ត្រូវបានកំណត់អាទិភាពដោយផ្អែកទៅតាមបញ្ហាផ្នែកកសិកម្មសំខាន់ៗរបស់កសិករ តាមរយៈប្រភពជាច្រើនដូចជាប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានរបស់នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម (FSMIS) ដែលផ្ទុកនូវព័ត៌មានសំខាន់ៗរបស់កសិករ ។ បញ្ហាផ្នែកកសិកម្មរបស់កសិករ ត្រូវបានគេវិភាគតាមរយៈការវិភាគប្រព័ន្ធកេ្សត្រ-បរិស្ថានថ្នាក់ឃុំ (AEA) នៅទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ **បអប** មាននៅតាមស្ថាប័ននានាដូចខាងក្រោមៈ

- វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវជាតិ
- ក្រុមកសិករ
- អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល
- ទីភ្នាក់ងារស្រាវជ្រាវអន្តរជាតិ
- កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយ
- ម្ចាស់ជំនួយ
- ផ្នែកឯកជន

បអប ត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយនាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។ **បអប** ត្រូវបានសរសេរដោយអ្នកឯកទេសដែលមានបទពិសោធន៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ដូច្នេះ **បអប** ផ្ទុកនូវបទពិសោធន៍ល្អៗសម្រាប់អនុវត្តបច្ចេកវិទ្យា ។ **បអប** ត្រូវបានឆ្លងកាត់ការត្រួតពិនិត្យរបស់ក្រុមការងារ **បអប** បន្ទាប់មកអនុម័ត និងអនុញ្ញាតដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅតាមមូលដ្ឋាន ។

មាតិកា

១. អធិប្បាយទូទៅ ១

២. គោលការណ៍បច្ចេកទេស ២

២.១ សេចក្តីផ្តើម ២

២.២. ប្រព័ន្ធកេ្សត្របរិស្ថានដំណាំស្រូវនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ៣

២.២.១ ដំណាំស្រូវចំការ ៣

២.២.២ ដំណាំស្រូវទំនាបអាស្រ័យទឹកភ្លៀង ៤

២.២.៣ ដំណាំស្រូវឡើងទឹក ៥

២.២.៤. ដំណាំស្រូវប្រាំង ស្រូវប្រដេញទឹក ៥

២.៣ ការពិពណ៌នាអំពីលក្ខណៈរបស់ពូជស្រូវដែលត្រូវជ្រើសរើសដើម្បីដាំដុះ ៦

៣. ជំហ៊ាននៃការជ្រើសរើសពូជស្រូវនៅតំបន់ទំនាបនិង សំនួរគន្លឹះដែលទាក់ទង នឹងប្រព័ន្ធកេ្សត្របរិស្ថានដំណាំស្រូវ ១១

៣.១. សំនួរគន្លឹះសំរាប់ការជ្រើសរើសប្រភេទពូជស្រូវនៅតំបន់ទំនាបរំពឹងទឹកភ្លៀង ១២

៣.១.១ គន្លឹះទី១: ការជ្រើសរើសប្រភេទពូជស្រូវនៅតំបន់ទំនាបខ្ពស់រំពឹងទឹកភ្លៀង ១២

៣.១.២ គន្លឹះទី២: ជ្រើសរើសប្រភេទពូជស្រូវនៅតំបន់ទំនាបកណ្តាលរំពឹងទឹកភ្លៀង ១៤

៣.១.៣ គន្លឹះទី៣: ការជ្រើសរើសប្រភេទពូជស្រូវនៅតំបន់ទំនាបទាប(ស្រែជម្រៅ)រំពឹងទឹកភ្លៀង ១៦

៣.២ ការផ្សព្វផ្សាយពូជក្នុងសហគមន៍កសិករ ១៨

៣.៣. ការចំណាយលើការងារផ្សព្វផ្សាយ ២១

៣.៤. តម្រូវការធនធាននៅក្នុងការងារផ្សព្វផ្សាយ ២៣

៣.៥ ថវិកាសម្រាប់ការធ្វើបង្ហាញ ២៣

៤. លក្ខណៈសំខាន់ៗរបស់ពូជស្រូវដែលរំដោះវិទ្យាស្ថាន ២៥

៤.១. ពូជស្រូវសំរាប់តំបន់ទំនាបខ្ពស់ (ស្រែលើ) ២៥

៤.២. ពូជស្រូវសំរាប់តំបន់ទំនាបកណ្តាល (ស្រែកណ្តាល) ២៦

៤.៣. ពូជស្រូវសំរាប់តំបន់ទំនាបទាប (ស្រែជំរៅ) ២៧

ឯកសារយោង ៣០

១. ការអធិប្បាយទូទៅ

ការយល់ដឹងអំពីការជ្រើសរើសពូជស្រូវរំដោះសំរាប់ការដាំដុះសមស្របទៅតាមកេ្សត្របរិស្ថាន គឺជាការងារមួយសំខាន់សម្រាប់កសិករភាគច្រើនទោះបីស្ថិតក្នុងកាលៈទេសៈសមស្របយ៉ាងណាក៏ដោយ ។ នៅប្រទេសកម្ពុជា កិច្ចការនេះវានឹងរឹតតែលំបាកទៅទៀត ដោយសារយើងខ្វះខាតនូវព័ត៌មាននានាសម្រាប់ការងារនេះ ។ ការយល់ដឹងអំពីការជ្រើសរើសពូជស្រូវរំដោះ និងការប្រើប្រាស់ពូជសម្រាប់ផលិតកម្មស្រូវនៅកម្ពុជា ជាបញ្ហាមួយក្នុងចំណោម បញ្ហាជាច្រើន ។

ឯកសារចងក្រងនេះផ្តល់នូវវិធីសាស្រ្តដ៏ងាយស្រួលមួយ ដើម្បីធ្វើការជ្រើសរើសពូជស្រូវសម្រាប់ការដាំដុះ ។ គន្លឹះនៃការជ្រើសរើសពូជមានភាពសាមញ្ញក្នុងការប្រើប្រាស់លើកេ្សត្របរិស្ថានស្រែទំនាបរំពឹងទឹកភ្លៀង ។

បន្ថែមពីលើនេះទៀត មន្រ្តីកេ្សត្រសាស្រ្ត និងផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មថ្នាក់ខេត្ត/ក្រុង និងថ្នាក់ស្រុក នឹងប្រើប្រាស់ ឯកសារនេះជាជំនួយធ្វើឱ្យមានការរីកចំរើនដល់កសិករក្នុងការអនុវត្តន៍ទៅលើការប្រើប្រាស់ពូជ ។ ឯកសារចងក្រងនេះនឹងមានសារៈប្រយោជន៍ផងដែរ នៅតាមបណ្ណាសាកលវិទ្យាល័យ មហាវិទ្យាល័យ និងសាលាកសិកម្មនានាដើម្បីជាទុនសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវ ។ ជាទូទៅ គឺអាចធ្វើនៅគ្រប់ទីកន្លែងដាំដុះស្រូវក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

គោលបំណង និងសារៈប្រយោជន៍

- ផ្តល់នូវគោលការណ៍បច្ចេកទេស និងផ្សព្វផ្សាយនូវការជ្រើសរើសពូជស្រូវដែលរំដោះដើម្បីដាំដុះអោយបានត្រឹមត្រូវទៅតាមប្រព័ន្ធកេ្សត្រ-បរិស្ថាន ។
- ជ្រើសរើសពូជស្រូវរំដោះអោយបានសមស្របទៅតាមការតម្រូវការ និងការនិយមចូលចិត្តរបស់កសិករ ។
- ពិពណ៌នាអំពីលក្ខណៈពិសេសសំខាន់ៗរបស់ពូជស្រូវរំដោះ ។

២. គោលការណ៏បច្ចេកទេស

២.១ សេចក្តីផ្តើម

ស្រូវជាដំណាំស្បៀងយ៉ាងសំខាន់បំផុតរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ។ មានពូជស្រូវរាប់ពាន់ពូជដែលបានធ្វើការដាំដុះ ដោយប្រជាកសិករកម្ពុជាក្នុងបរិស្ថានដាំដុះខុសៗពីគ្នា ចាប់តាំងពីស្រូវចំការ ស្រូវតំបន់ទំនាបទីពឹងទឹកភ្លៀង ស្រូវតំបន់ស្រោចស្រព និងស្រូវឡើងទឹក ។ ពូជស្រូវប្រពៃណីទាំងនោះកសិករនិយមចូលចិត្តដាំដុះទៅតាមតំបន់តាមទំលាប់តៗ គ្នាពី ដូនតាតាមលក្ខណៈនិងគុណភាពរបស់ពូជ និងភាពបន្សាំរបស់ពូជទៅតាមប្រភេទដី ។ ដើម្បីបំពេញតំរូវការស្បៀងអាហារ និងបង្កើនប្រាក់ចំណូលក្នុងគ្រួសារតាមរយៈតំរូវការទីផ្សារ ការជ្រើសរើសយកពូជស្រូវដែលសមស្របទៅនឹងលក្ខខណ្ឌរបស់កសិករនៅតាមតំបន់ផ្សេងៗ គឺជាបញ្ហាចំបង ។

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៨៩ កម្មវិធីកម្ពុជា-អុីរី-អូស្រ្តាលី បានបង្កើតកម្មវិធីរុក្ខជំរើសវិទ្យារបស់គំរោងដោយប្រើប្រាស់ធនធានមនុស្សក្នុងស្រុក និងសហការជាមួយកម្មវិធីស្រាវជ្រាវអន្តរជាតិមួយចំនួនដូចជាវិទ្យាស្ថានអន្តរជាតិ ផ្នែកស្រាវជ្រាវអំពីដំណាំស្រូវ (IRRI) កម្មវិធីថ្នាលអន្តរជាតិ (INGER) សមូហកម្មជីវករ និងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវអំពីដំណាំស្រូវនៃប្រទេសផ្សេងៗទៀត ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវជ្រើសរើសពូជស្រូវដែលផ្តល់នូវទិន្នផលខ្ពស់ និងសមស្របទៅនឹងលក្ខខណ្ឌក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ ការពិសោធន៏ពូជស្រូវជាច្រើនជំហានដែលត្រូវបានធ្វើឡើងមានការពិសោធន៏ តាមដានទិន្នផល ពិសោធន៏ប្រៀបធៀបទិន្នផលបឋម ពិសោធន៏ជំរើសទិន្នផល និងពិសោធន៏បន្សាំលើស្រែកសិករ ។ មុននឹងឈានដល់ជំហានទីបួន (ពិសោធន៏បន្សាំលើស្រែកសិករ) ពូជដែលរំពឹងថាល្អដែលជ្រើសរើសបានពីជំហានទីបីត្រូវបានគេលើកជាសំណូមពរទៅកាន់គណៈកម្មាធិការជាតិអនុសាសន៏ពូជ ដើម្បីធ្វើការរំដោះ ។

គណៈកម្មាធិការជាតិអនុសាសន៏ពូជត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ១៩៩០ ។ គណៈកម្មាធិការនេះដំបូងស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់នាយកដ្ឋានក្សេត្រសាស្រ្ត ដែលមានសមាសភាពជាប្រធាន១នាក់ លេខាធិការ១នាក់ និងសមាជិកជាច្រើនរូបដែលជាអ្នកបច្ចេកទេសកសិកម្មមកពីនាយកដ្ឋានក្សេត្រសាស្រ្ត មន្ទីរកសិកម្មខេត្តនានា អ្នកបច្ចេកទេសកសិកម្មមកពីអង្គការនានា ដែលធ្វើការជាមួយដំណាំស្រូវ ។ គណៈកម្មាធិការនេះ មានតួនាទីក្នុងការពិនិត្យវិភាគនិងសំរេចទៅលើសក្តានុពល ទិន្នផល និងគុណភាពរបស់ពូជដំណាំ ដោយយោងទៅលើទិន្នន័យប្រវត្តិនៃការពិសោធន៏របស់ពូជនីមួយៗ និងធ្វើការដាក់ឈ្មោះថ្មី ហើយសំរេចធ្វើការរំដោះជាផ្លូវការអោយកសិករប្រើប្រាស់ ។

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៨៩មកពូជស្រូវចំនួន៣៩ពូជត្រូវបានរំដោះជាបន្តបន្ទាប់ ផ្អែកទៅលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃទិន្នផលខ្ពស់ គុណភាពអង្ករល្អ បាយឆ្ងាញ់ បាយឡើង ប្រភេទក្ដួរស្រូវល្អ គ្រាប់អង្ករល្អ គ្រាប់ថ្លារលូន ភាពសពោះ ភាគរយអង្ករកិន ភាពធន់ទ្រាំនឹងជំងឺនិងសត្វល្អិត និងជូនដល់កសិករធ្វើការដាំដុះ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ពូជស្រូវទាំង ៣៩ ពូជនេះមាន ២៩ ពូជមានលក្ខណៈសម្បត្តិសមស្របទៅនឹងបរិស្ថានស្រែទំនាបទីពឹងទឹកភ្លៀង ២ពូជ មានលក្ខណៈសម្បត្តិសមស្របទៅនឹងបរិស្ថានស្រូវចំការ ៣ពូជសមស្របទៅនឹងបរិស្ថានស្រូវឡើងទឹក និង៩ពូជសមស្របទៅនឹងស្រូវប្រាំង និងស្រូវប្រដេញទឹក ។

ការកំណត់លក្ខណៈសំខាន់របស់ដំណាំស្រូវដើម្បីធ្វើការជ្រើសរើសពូជសំរាប់ការដាំដុះ

បន្ទាប់ពីចង់បានទិន្នផលខ្ពស់ មានលក្ខណៈសំខាន់ជាច្រើនទៀតដែលប្រជាកសិករត្រូវធ្វើការជ្រើសយកជាអាទិភាពចំបងក្នុងការងារផលិតកម្មរបស់គាត់ដូចជា គុណភាពអង្ករល្អ រសជាតិ អង្ករឡើងបាយ គ្រាប់អង្ករល្អ គ្រាប់ថ្លា រលូន អត្រាកិនជាអង្ករខ្ពស់ ភាពដួលដើម ភាពងាយបោកបែន ។

១- ប្រជាកសិករ គប្បីជ្រើសរើសពូជស្រូវណាដែលល្អសមស្រប និងឆ្លើយតបទៅនឹងកេ្សត្របរិស្ថានដាំដុះរបស់ខ្លួន ។

២- ត្រូវធ្វើការសំរេចចិត្ត និងជ្រើសរើសពូជដែលមានគុណភាពឆ្លើយតបទៅនឹងតំរូវការនៃទីផ្សារទាំងទីផ្សារក្នុងស្រុក និងទីផ្សារអន្តរជាតិ ។

៣- ជ្រើសរើសពូជដែលធន់ទ្រាំទៅនឹងជម្ងឺ និងសត្វល្អិត ។

២.២. ប្រព័ន្ធកេ្សត្របរិស្ថានដំណាំស្រូវនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

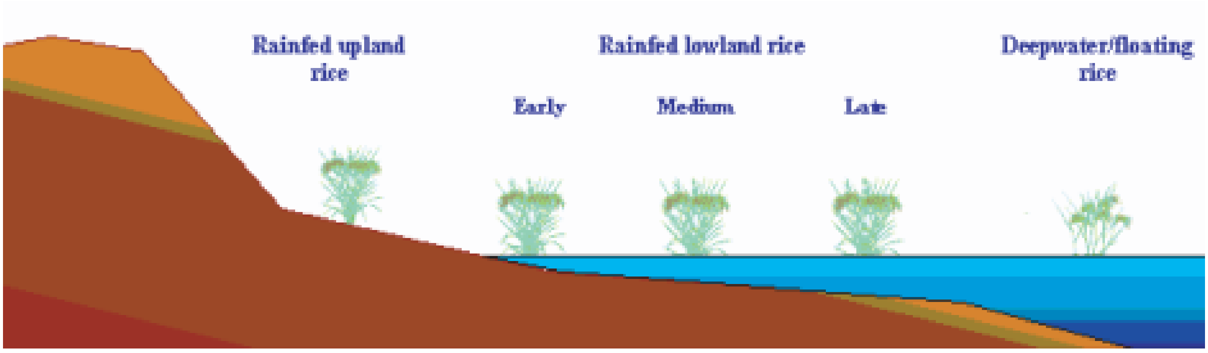

ពូជស្រូវទាំងអស់ដែលដាំដុះនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានធ្វើការបែងចែកទៅតាមប្រភេទនៃវេទរសភាព នឹងរយៈពន្លឺ (ភាពប្រកាន់រដូវ) អាយុកាល ពេលវេលាចេញផ្កា និងក្លិនក្រអូបរបស់ពូជ ។

កេ្សត្របរិស្ថានដំណាំស្រូវនៃរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានបែងចែកទៅតាមសណ្ឋានដីដោយមានការប្រែប្រួលយ៉ាងខ្លាំងពីតំបន់ភ្នំទៅទំនាបលិចទឹកជ្រៅ គឺមានស្រូវចំការ ស្រូវទំនាបទីពឹងទឹកភ្លៀង និងស្រូវឡើងទឹក ។

២.២,១ ដំណាំស្រូវចំការៈ

ស្រូវប្រភេទនេះត្រូវបានដាំដុះនៅក្នុងស្រែដែលគ្មានភ្លឺ ហើយទីពឹងរបបទឹកភ្លៀងទាំងស្រុង ដែលមានផ្ទៃដីប្រមាណ ២% នៃផ្ទៃដីដាំដុះសរុប ។ ស្រូវចំការនេះត្រូវបានគេដាំជាលក្ខណៈគ្រួសារក្នុងខេត្តកំពង់ចាម ក្រចេះ សៀមរាប កំពង់ធំ កោះកុង កំពត ស្ទឹងត្រែង មណ្ឌលគីរី រតនៈគីរី និងព្រះវិហារ ។ ប្រភេទស្រូវចំការទាំងនេះភាគ ច្រើនមាននៅតាមតំបន់ខ្ពង់រាប គឺស្ថិតនៅតាមតំបន់ព្រៃភ្នំ ជំរាលភ្នំ ជើងភ្នំ ដែលដាំដុះដោយជនជាតិភាគតិចជា ប្រភេទកសិកម្មពនេចរ រឺកសិកម្មព្រៃដុត ដូចនេះស្រូវចំការក៏ត្រូវបានគេស្គាល់ផងដែរថាជាស្រូវភ្នំ ។ ប្រពៃណីរបស់ជនជាតិភាគតិច គឺគេធ្វើចំការដោយការកាប់

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមទំនាក់ទំនងៈ

នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

២០០ វិថីព្រះនរោត្តម ភ្នំពេញ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ទូរស័ព្ទ : ០១២ ៨៣៣ ៧៧៧ ឬ ០១២ ៨២៦ ៦១៧

ទូរសារ : ៨៥៥ ២៣ ២១០ ៩៤៨ ឬ ៨៥៥ ២៣ ២១៣ ០១១

អ៊ីម៉ែល : kunso@camnet.com.kh ឬ mak_soeun@camnet.com.kh

នាយកដ្ឋាន ផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម (Department of Agricultural Extension)

បោះពុម្ពលើកទី១ : ៣០០ច្បាប់